

BOLALARGA INGLIZ TILINI O’RGATISHNING SAMARALI USULLARI
ЭФФЕКТИВНЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ
ДЕТЕЙ

EFFECTIVE METHODS OF TEACHING ENGLISH TO CHILDREN

Nurmatova Kamola Bonu Nurali qizi

Farg’ona Davlat universiteti

Filologiya va tillarni o’qitish ingliztili yo’nalishi 2-bosqich talabasi

kamolanurmatova377@gmail.com

Annotatsiya. Hozirgi kunda ingliz tilini o’rganishga qiziqish kuchaymoqda. Bugungi global dunyoda ingliz tilini o’rganish ahamiyatli bo’lib, bolalarning kelajak imkoniyatlarini kengaytirish va jahon dunyosiga tayyorlash uchun ingliz tilini o’rganish muhim. Ushbu maqolada o’quvchilarga chet tilini qay tarzda oson va samarali o’rgatish usullari yoritib berilgan.

Kalit so’zlar: o’rgatish metodi, chet tili, qiziqarli o’yinlar, samarali usullar, oson va muhim metodlar.

Butun dunyoning chet tiliga bo’lgan talabi kundan kunga yuqorilab bormoqda. Yosh bolalarga chet tilini o’rgatishning samarali usullari bir nechta. Bu metodlar, nafaqat, ingliz tilini, balki boshqa tillarni osonroq o’rganish uchun qo’l keladi. So’nggi bir necha yil ichida chet tilini o’rganish hayotiy zarurat bo’lib qoldi. Chet tilini nafaqat maktablar va universitetlarda, balki maktabgacha ta’lim muassasalarida ham ta’limning majburiy o’rgatish qismiga aylandi. Shuni ta’kidlash joizki, maktabgacha yoshdagi bolalar bilan tajribali mutaxassislar ishlashi kerak. Bolalar bilan ishlashda, ular uchun qiziq va muhim metodlardan foydalanish darkor. Nutqiy va amaliy mashqlarni bajarish orqali ularning so’z boyligini boyitish mumkin. O’qituvchi qattiqqo’llik bilan emas, yumshoqlik bilan o’rgatishi kerak. Zero, qattiqqo’llik bola ruhiyatiga yomon ta’sir ko’rsatishi mumkin.

Yaqin vaqtgacha o’qitish metodikasi maktab yoshidagi bolalarga qaratilgan edi, endilikda ota-onalar va ustozlar bolaga chet tilini o’rganishni iloji boricha erta

boshlashga undamoqda. Maktabgacha yoshdagi bolalarni chet tiliga o'rganishning asosiy maqsadlari:

- bolalarda chet tilida boshlang'ich muloqot qobiliyatlarini shakllantirish;
- o'z maqsadlariga erishish, hayotiy va aloqa sharoitida fikr va hissiyotlarni ifoda etish uchun chet tilidan foydalanish qobiliyati;
- chet tillarini yanada o'rganishga ijobiy munosabat yaratish;
- boshqa mamlakatlar hayoti va madaniyatiga qiziqishni uyg'otish.

Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun chet tilini o'rganishni boshlash juda qulaydir. O'qituvchi shuni bilishi kerakki, hamma bolalar ham fanni bir xil o'rganmaydilar. Bu vaziyatni oldini olish uchun turli xil metodlardan foydalanishi kerak. Misol tariqasida, quyidagi metodlardan foydalanishi mumkin.

Bolalarga ingliz tilini o'rgatishning samarali usullari quyidagilardir:

1. O'qituvchining ilg'or metodlari: O'qituvchi, bolalarning qiziqishlariga mos keladigan ilg'or usullarni ishlatishi mumkin. Misol uchun, o'yinlar, qo'shiqlar, multfilmlar va hikoyalar orqali ingliz tilini o'rganishni o'zlashtirish mumkin.

2. Kommunikatsiya ustida ishlash: Bolalar ingliz tilini o'rganishda amaliy qismatga ega bo'lishlari juda muhimdir. O'qituvchi, bolalarga ingliz tilida gaplashish, savol berish va javob berishni o'rgatishi lozim. Bu tilni amaliy ravishda foydalanishni o'rganishga yordam beradi.

3. Tarjimonlik qilish: Tarjimonlik o'quvchilarga ingliz tilini o'rganishda samarali usul hisoblanadi. O'qituvchi, tilni tarjimonlik qilib o'rgatish orqali, bolalar tilni tushunish va foydalanish qobiliyatlarini rivojlantirishi mumkin.

4. Interaktiv o'qitish vositalaridan foydalanish: Bolalar ingliz tilini o'rganish uchun interaktiv o'qitish vositalaridan foydalanish samarali bo'ladi. Misol uchun, interaktiv kitoblar, o'qish-mulohazalar, o'yinlar va internetdagi resurslar bolalar bilan interaktiv ishlashga imkon beradi.

5. Guruhda ishlash: Bolalarga ingliz tilini o'rganishda guruhda ishlash ham foydali hisoblanadi. Guruhda ishlash, ularning bir biriga ingliz tilida gapirish va

ishlashni o'rganishlari uchun muhim imkoniyatlar yaratadi. Bu ularning tillarni amaliy ravishda foydalanish qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi.

6. Real hayot misollaridan foydalanish: Bolalarga ingliz tilini o'rganishning foydali usullaridan biri ham real hayot misollaridan foydalanishdir. Misol tariqasida, restoranda buyurtma berish, do'kon bo'limida savollar berish yoki turli ko'rsatmalarni o'qish orqali bolalar tilni amaliy ravishda o'rganadilar.

Bu metodlar bolalarga ingliz tilini oson va qulay shaklda, eng asosiysi samarali usulda o'rganishga yordam beradi. O'qituvchilar bu usullardan bir yoki bir nechtasini ishlatib, bolalarni motivatsiyalash va qiziqtirishlari orqali tilni o'rganishga imkon berishi mumkin.

Xulosa. Maqola oxirida, ingliz tili o'rgatuvchilarining ushbu samarali usullarni ishlatib bolalarning til ko'nikmalarini rivojlantirishi va ingliz tilini o'rganish jarayonini qiziqroq o'tkazish mumkinligini ta'kidlash kerak. Shuningdek, bolalarning kelajak imkoniyatlarini kengaytirish, ularni tilga qiziqtirish uchun ham foydali ko'nikmalar hisoblanadi. Dunyo tili hisoblangan ingliz tilini o'rganish bolalarga va yoshlarga ulkan imkoniyat eshiklarini ochish bilan birga xorijiy tilda yozilgan adabiyotlarni va ilmiy ishlarni chuqur o'rganishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Aliyeva, N. (2021). Modern concepts of the study of phraseological units within the framework of frame representation and the theory of conceptual metaphor. *Mental Enlightenment Scientific-Methodological Journal*, 2021(4), 147-156.
2. Axmadjonova, S. H. (2022). CHARACTERISTIC FEATURES OF WORD FORMATION OF A NEWSPAPER ARTICLE IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES. *Science and Innovation*, 1(8), 155-159.
3. David A.J, Eggen, P Kauchak. *Methods for teaching: Promoting student learning* [M] 2002.
4. Fazildinova, S. N. (2022). THE MATTERS OF TRANSLATING THE FIGURATIVE LANGUAGE DEVICES USED BY ALISHER NAVOI IN

DESCRIPTION OF WORD, LANGUAGE AND SPEECH ETHICS. Mental Enlightenment Scientific-Methodological Journal, 2022(1), 106-118.

5. Mirzayeva, D., & Sanginova, D. (2022). CONTEXTUAL MEANING OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN MODERN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES AND FEATURES OF TRANSLATION ISSUES. Science and Innovation, 1(6), 820-824.